N°. 84. A°. 1834.

MAANDAG DEN 20sten OCTOBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

PARAMARIBO, *den* 15 *October* 1834.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor de na te melden Slaven, te weten:

CORNELIUS VERHOEVEN, voor den hem in eigendom aankomenden Slaaf *Pieter*.

RUDOLF PHILIP ZEELEN, voor de hem in eigendom aankomende Slavin, genaamd *Marie*.

LAURENS ARON DE MESQUITA, voor de hem in eigendom aankomende Slavinnen *Julianna* en *Esther*.

M. WARNERY, voor de hem in eigendom aankomende Slavin *Lena*.

JACOBA ELISABETH DUNGAN geb. POMMERESSCHEN, voor de haar in eigendom aankomende Slavin, genaamd *Mietje* met hare twee Kinderen *Johanna* en *Geertruida*.

JOHAN CHRISTIAAN JOURDAIN, voor den hem in eigendom aankomenden Slaaf *Samuel*.

JOHANNES van SPILLENAAR, voor de hem in eigendom aankomende Slavin *Antje*.

PHILIP EZECHIEL SIMONS, als Straatvoogd over de Slavin *Saraphina*, aankomende den Boedel wijlen SELOMOH DE LA PARRA.

PIETER HENDRIK ARONS, in qualiteit als gemagtigde van Q. G. PICHOT (sedert overleden), voor de aan denzelven zijnen principaal toebehoorende Slavin *Wilhelmina*.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd door den Gouverneur Generaal worden gedisponeerd als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

BURGERLIJKE STAND.

Den 16 *October* 1834.

Heden zijn in ondertrouw opgenomen: JEAN BAPTIST LE DUC, *jongman* en CHRISTINA LUCIA SCHMIDT, Weduwe J. H. KRUTER, beiden geboren te *Suriname* en beiden woonachtig alhier.

In kennisse van mij,
De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. P. TIRION,
2de *Commies*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, 9 Augustus.

In een der Parijssche ministeriele bladen leest men:

»Zie hier uit naauwkeurige opgaven een overzigt van de bewegingen van Don *Carlos*, sedert zijne aankomst op Spaansch grondgebied.

»Hij heeft den 12den Julij zijne intrede te Elisondo gedaan. Daar heeft hij alle de benoemingen, uitgevaardigd.

»Den 15den is hij van daar vertrokken, om zich aan zijn leger en aan de bewoners der valleijen van Ulzama, Basaburna en Gulina te vertoonen. Rodil bevond zich toen in persoon te Puente la Reyna, eenige uren bezuiden Pampeluna.

»Van daar vervoegde Don *Carlos* zich weder naar Zumalla-Carreguy, in las Amescoas, alwaar hij tot den 19den bleef. De wensch, om zich aan de Kastilianen te vertoonen, en de hoop, dat de poorten van Vittoria bij zijne aankomst zouden geopend worden, deden hem besluiten, om zich den 20sten tot bij Salvatierra te wagen. Hij werd daar met kanonvuur ontvangen, hetgeen hem dwong, om den 21sten tot aan Alsazua terug te wijken. De generaal Espartero, die over Segura uit Biscaye aanrukte, dwong hem ook Alzazua te verlaten en eene nieuwe achterwaarsche beweging te maken.

»Sedert dien tijd, de hoop verloren hebbende, om de troepen der koningin te verleiden en in de vestingen door te dringen, week hij naar de vallei van Bastan, ten einde zich voor de persoonlijke gevaren in veiligheid te stellen, welke hem aan de overzijde van het gebergte zouden kunnen bedreigen. Van den 24sten af heeft hij de genoemde vallei niet meer verlaten, maar naar San-Esteran, dan weder naar Elisondo of Lesaca begeven, steeds trachtende om zich zoo veel mogelijk van de troepen der Koningin, die hem aan alle zijden benaauwen, verwijderd te houden.

»Men heeft tijdingen omtrent hem tot den 30sten. Hij was toen in de vallei van Bastan opgesloten, alwaar hij, van alle kanten belaagd, aan alles gebrek had. Voor de zijnen is het eene moeijelijkheid te meer, daar deze, die thans een hoofdkwartier te bewaren hebben, daarom niet zoo gemakkelijk den partijgangers-oorlog kunnen volhouden. Nooit slaapt hij twee nachten achtereen op dezelfde plaats.

»Om hem te bevrijden, zou het noodig zijn, dat de opstandelingen eene vulslagene overwinning behaalden, en dit is geenszins waarschijnlijk, daar zij tot bij alle ontmoetingen geslagen zijn.«

In den *Moniteur* vindt men thans een breedvoerig betoog tot verdediging der benoeming van den generaal *Drouet d'Erlon* tot bevelhebber van Algiers, welke benoeming men afgekeurd heeft, op grond, dat die Fransche kolonie thans aan het beheer van een burgerlijk persoon moest worden toevertrouwd. Aan het slot van dit vertoog leest men: »Men beroept zich op de Engelsche bezittingen in Indie; maar die bezittingen, die reeds van oude dagteekening zijn en oorspronkelijk door kracht van wapenen verworven werden, zijn veeleer het veld voor de onderneming eener handelmaatschappij, dan een aan het moederland gehecht wingewest. Daarenboven is de gouverneur-generaal van Indie bijna altijd een hoofd-officier. Zijn Malta en Gibraltar niet aan militaire gezagvoerders onderworpen? en is Algiers niet bestemd, om, even als die beide punten voor Engeland, aan ons, in geval van gebeurtenissen in het zuiden van Europa, tot eenen militairen post te dienen? Staan onze eigene kolonien, Senegal, Guadeloupe en Martinique, niet onder krijgsbevelhebbers? En desniettemin komt ten minste ten aanzien der beide laatsten, noch een gewapend in bezit houden, noch verdere uitbreiding, noch verdediging te pas. Men heeft aangevoerd, dat *Napoleon* hoewel een veroveraar uit zijnen aard en door de omstandigheden, burgerlijke hoofden aan veroverde gewesten heeft gegeven. Holland, zegt men, werd door den Prins Aartskanselier, *Illyrie* door den Hertog *van Otrante*, beheerd; maar weet men dan niet, dat *Napoleon* later berouw over dezen misslag getoond heeft, erkennende, dat de inval der vreemden krachtdadiger zou zijn afgekeerd, indien Holland, bij voorbeeld, in plaats van een burgerlijk bestuurder, een militair hoofd had gehad? Herrinnert men zich dan niet meer het slechte gevolg der zending van den Hertog *van Otrante* naar Illyrie en Rome, van waar hij naar Frankrijk terugkeerde, zonder den aanmarsch der vijanden ook slechts een enkel oogenblik te hebben opgehouden?«

(Nederl. Staats-Courant.)

MENGELINGEN.

ALLERLEI.

Dr. FRANKLIN, Voorzitter van het geleerde Genootschap te *Philadelphia*, werd door zijnen vader, die een Zeepzieder was, eerst voor de Godgeleerdheid bestemd, en dus met zijn achtste jaar te *Boston* op de stadsschool gedaan, waar hij door zijne leergierigheid boven alle zijne schoolmakkers uitmuntte. Naderhand echter veranderde zijn vader, uit bezorgdheid voor de te groote kosten, van besluit, en deed hem op eene afzonderlijke school, waar hij goed schrijven leerde, maar geene lust in het rekenen bekwam. Tien jaren oud zijnde, nam de vader hem te huis, om hem tot zijn eigen beroep op te leiden; dan de knaap had er volstrekt geen zin in, maar integendeel des te meer lust tot lezen en leeren. Hij besteedde al het geld, dat hij konde bijeenschrapen, tot het koopen van boeken; weshalve zijn vader besloot, om hem de Boekdrukkunst te laten leeren. Hiertoe waren de omstandigheden gunstig, alzoo de oudere broeder onzes jongelings zich als Boekdrukker te *Boston* had nedergezet. Bij dezen werd hij dan in zijn twaalfde jaar besteed, en hier had hij dikwijls gelegenheid, om te lezen, waartoe hij ook al den tijd, dien hij over had, aanwendde. Onder zijne arbeidsgezellen was er een, COLLINS geheeten, die insgelijks zeer veel las, en met wien hij over allerlei onderwerpen sprak; zij vervaardigden zelfs schriftelijke opstellen, die zij elkander wederzijds mededeelden. Deze kwamen toevallig in handen van den ouden FRANKLIN, welke die van COLLINS voor niet zoo bondig doch, ten aanzien van den schrijftrant, voor beter hield, dan die van zijnen zoon, hetwelk den laatsten aanvuurde, om zich nog meer op de beschaving van den stijl toe te leggen. Kort hierop kwam het derde deel van den *Engelschen Spectator*, van RICHARD STEEL den jongen FRANKLIN in handen, die hem, met opzigt tot den schrijftrant, zoo wel geviel, dat hij dit boek aanstonds kocht, en den Schrijver poogde na te volgen. Tot dat einde las hij een vertoog door, maakte zich

dezelfs inhoud naauwkeurig bekend, schreef dien, na verloop van eenigen tijd, in zijnen eigenen stijl ter neder, en vergeleek dan zijn opstel met dat van den Engelschen Schrijver, door welke manier van oefening, die geheel van zijne eigene vinding was, hij dien schoonen, ongedwongenen stijl verkreeg, welke naderhand zijne schriften zoo zeer kenmerkte. Door het lezen eener geneeskundige Verhandeling op het denkbeeld gebragt, dat het gezonder ware, alleen van planten te leven, verzocht hij zijnen broeder, bij wien dezelve niet werden opgedischt, om hem, in plaats van den kost, de helft zijner wekelijksche verdiensten in geld te betalen; en sedert leefde hij enkel van vruchten, brood en water, kocht voor zijn overschietend geld boeken, en oefende zich, wanneer zijne arbeidsgezellen aten of eenige uitspanning namen. Ondertusschen las hij niet zoo zeer boeken, welke tot vermaak konden dienen, maar veelmeer de zoodanige, die nadenken vorderden; en het waren alleen deze, welke lust konden bevredigen. Schoon hij als een jonge knaap geene zin in het rekenen had gehad, kreeg hij nu als jongeling er echter smaak in, en maakte in deze kunst, zoowel als in de Meetkunde, door behulp van weinige boeken, eerlang de grootste vorderingen. Nog geen zestien jaren oud, waren de proeven van den beroemden LOCKE *over het menschelijke verstand*, en de *Gedenkwaardigheden van* SOCRATES, door XENOPHON, zijne geliefkoosde Werken; en op deze wijze ging FRANKLIN, eerst als Boekdrukkersknecht, vervolgens als meester eener eigene drukkerij, en naderhand in zijne staatsbedieningen, onvermoeid voort, om door het lezen van goede schriften zijnen geest met nuttige kundigheden te versieren, en deze ook aan anderen mede te deelen. Hij schreef onder anderen jaarlijks een zakboek, onder den titel van: *Almanak van den armen* RICHARD, die vele nuttige huishoud- en zedekundige stukken bevatte, en sterk gelezen werd. In de Natuurkunde deed hij verscheidene nieuwe ontdekkingen, waaronder de uitvinding der *Afleiters*, zoo weldadig in hare gevolgen, en die der *Harmonica*, welk speeltuig door de fijnheid van toon onder alle andere den eersten rang verdient, behoorden geteld te worden. In het staatkundige vak was hij niet minder bedreven.

TURENNE ontdekte in zijn leger eenen Officier van eene aanzienlijke geboorte, doch die arm was en een zeer slecht paard bereed. Hij noodigde dezen bij zich aan tafel, trok hem na den maaltijd ter zijde, en zeide, met zeer veel vriendelijkheid, tegen hem: »Mijnheer! ik heb een verzoek aan u, hetwelk gij mogelijk een weinig vrijpostig zult vinden; doch dat gij, zoo ik hoop, aan uwen Veldheer niet zult weigeren. Ik ben oud — vervolgde hij — en somtijds ziekelijk: snelle paarden vermoeijen mij te veel, en ik heb er een bij u gezien, hetwelk ik geloof, dat mij beter zal bevallen. Indien ik niet vreesde, eene te groote opoffering van u te vergen, zoude ik u om hetzelve verzoeken.” De Officier antwoordde alleen door eene diepe buiging, haalde aanstonds zijn paard, en bragt het in persoon in TURENNE's stal, die hem daarvoor den volgenden morgen een der schoonste en beste paarden van het geheele leger zond. Hoe zeer moet zich de Officier niet aan dezen edelen man verpligt gerekend hebben, die met zulk eene oplettende inachtneming zijner behoefte, zoo veel teedere bezorgdheid voor zijne eer vereenigde!

Verwijtingen zijn, uit haren eigenen aard, beschamend en vernederend, en op den ruwen toon der meerderheid uitgesproken, meer geschikt om te verbeteren. Ook, in dezen betaamt ons eene zachtere en meer teedere manier van uitdrukking, waardoor het verwijt zijne scherpheid, doch daarom niet zijne werking, verliest, ja, de laatste veeleer krachtiger en zekerder maakt. TURENNE, die zich, gelijk wij gezien hebben, zoo voortreffelijk op het weldoen verstond, was niet minder bedreven in het doen van verwijtingen. Zijne soldaten plunderden eens in *Henegouwen* een slot, hetwelk zij stormenderhand veroverd hadden. Zij vonden in hetzelve eene vrouw van eene uitstekende schoonheid, en bragten haar, als het beste gedeelte van den buit, dadelijk aan hunnen Veldheer. TURENNE, wien deze oplettendheid in geenen deele vleide, liet aanstonds den man dezer ongelukkige bij zich ontbieden, en zeide: »Ziedaar, Mijnheer! ontvang uwe echtgenoote terug. Het behoud harer eer hebt gij aan deze mijne dappere soldaten te danken, die haar, uit eerbied voor zoo veel schoonheid, en om haar tegen alle aanslagen van eenen onwaardigen te beveiligen, bij mij, hunnen Veldheer, gebragt hebben.” — Onbeschrijfelijk was de vreugde van dezen man en gade; terwijl het voorbeeld van TURENNE, gelijk weleer dat van SCIPIO, een streelend bewijs oplevert, dat men oorlog kan voeren, en echter daarbij billijk, regtvaardig en grootmoedig handelen. Inderdaad, een held als deze, die niet alleen zijne vijanden, maar zichzelven overwint, en, onder allerhande verzoekingen en aanloksels, standvastig der deugd getrouw blijft, verdient de grootste liefde en achting, daar, integendeel, eerovers, hoe krijgshaftig anders, die alleen hunne zinnelijke lusten involgen, niets dan haat, schande en verachting waardig zijn.

(*Voorbeelden van Deugdzame Bedrijven.*)

ADVERTISSEMENTEN.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 16den dezer, het Schip *Piet Hein*, Kapt. W. TER BULL, van *Rotterdam*; Passagiers: de Heeren GEORGE STEWART CARSTAIRS, Echtgenoot en Kind, en JAMES CARSTAIRS.

UITGEKLAARD.

Den 14den, de Noord-Amerik. Brik *Cashier*, Kapt. JOHN PARSON JR., naar *Wilmington*; lading: 36 vaten Malassie.

Den 16den, het Schip *Harmonie*, Kapitein A. VAN DER MEIJDE, naar *Amsterdam*; lading: 258 vaten Suiker en 25 balen schoone Katoen.

Den 17den, het Schip *Amsterdam*, Kapt. ROIL JANSEN, naar *Amsterdam*; lading: 335 vaten Suiker, 3 balen heele Koffij, 38 balen schoone en 96 dito vuile Katoen.

UITGEZEILD.

Den 18den, Z. M. Oorlogs-Brik *PEGASUS*, gekommandeerd door den Kapt. Luit. ter Zee J. F. MULLER, naar de Eilanden *St. Eustatius en St. Martin.*

Gedrukt te *Paramaribo* bij de Erven J. BRINK.